

Zapobieganie czynnikom ryzyka raka szyjki macicy poprzez szczepienia przeciw wirusowi HPV dziewczynek w wieku 12 lat będących mieszkankami powiatu tczewskiego

Rak szyjki macicy jest pierwszym nowotworem, dla którego naukowcy zidentyfikowali niezbędny czynnik sprawczy - długotrwałe zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). I choć samo zakażenie nie musi prowadzić do zmian chorobowych - to bez obecności wirusa HPV rak szyjki macicy praktycznie nie rozwinie się.

Z tym bardzo powszechnym wirusem zetknie się podczas swojego życia co druga osoba aktywna seksualnie. Na szczęście w zdecydowanej większości przypadków organizm zwalcza infekcję samodzielnie. Tam gdzie to się nie udaje, zaczyna się zwykle powolny rozwój zmian, które w efekcie mogą doprowadzić nawet do raka.

Rak szyjki macicy atakuje cicho i powoli. Średni czas rozwoju choroby wynosi od 5 do 10 lat. Przez wiele lat choroba rozwija się niemal bezobjawowo. Dlatego kobiety często zbyt późno zjawiają się u lekarza, i dlatego choroba ta w Polsce zbiera tragiczne żniwo. Każdego roku blisko cztery tysiące Polek słyszy tę straszną diagnozę. Każdego roku blisko dwa tysiące Polek umiera. Rak szyjki macicy to drugi co do śmiertelności nowotwór u kobiet do 45 roku życia. Polka umierająca na raka szyjki macicy traci przeciętnie 26 lat życia.

JAK ZAPOBIEGAĆ, JAK UNIKNĄĆ TAKIEGO LOSU ?

Badaj się regularnie

Regularnie wykonywane badania cytologiczne umożliwiają wczesne wykrycie zmian przednowotworowych i skuteczne leczenie. Rak szyjki macicy rozwija się długo i w tym czasie często nie daje wyraźnych objawów. Tak długi czas rozwoju choroby pozwala jednak na jej wykrycie i skuteczne leczenie. Pod jednym warunkiem: że Polki zaczną częściej wykonywać badania cytologiczne.

Zaszczep się

Regularne badania cytologiczne mogą uchronić przed rozwojem zmian przedrakowych szyjki macicy, jednak nie zapobiegają zakażeniu HPV. Przed wirusem odpowiedzialnym m.in. za powstawanie raka szyjki macicy, może chronić szczepienie. Może ono również zapobiec innym, groźnym dla zdrowia i życia chorobom powodowanym przez wirusa HPV. Zalecana profilaktyka raka szyjki macicy to połączenie szczepień przeciw HPV oraz badań cytologicznych. Zaszczep się.

Aktualnie w Europie zarejestrowano 3 szczepionki przeciwko HPV, które zasadniczo różnią się liczbą typów HPV uwzględnionych w składzie, nieco wskazaniem do stosowania i zakresem rejestracji. Wszystkie 3 szczepionki zawierają cząstki wirusopodobne (virus-like-particles - VLP) HPV typu 16 i 18, które odpowiadają za 71% przypadków raka szyjki macicy.

Niemal wszystkie kraje UE/EOG wprowadziły szczepienie przeciwko HPV do krajowych programów powszechnych szczepień. Programy powszechnych szczepień dziewcząt prowadzi 30 z 31 krajów (wszystkie oprócz Polski), a w 11 z nich realizowane są także programy szczepień wychwytyjących w starszych grupach wiekowych. W większości krajów szczepienia są w całości finansowane ze środków publicznych, a w kilku krajach pacjent pokrywa część kosztów (głównie dotyczy to szczepień wychwytyjących).

W Polsce szczepienia te są wprowadzone do Programu Szczepień Ochronnych od 2008 roku jako szczepienia zalecane, niestety nie są objęte finansowaniem ze środków NFZ. Z uwagi na wysoki koszt szczepionki obecnie wiele samorządów w Polsce organizuje programy bezpłatnych szczepień przeciwko HPV. Wśród nich jest też Powiat Tczewski.

Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przez rakiem” realizowany jest od 2012 roku. W ramach jego realizacji prowadzona jest kampania informacyjno-edukacyjna oraz szczepienia profilaktyczne przeciw wirusowi HPV dziewcząt w wieku 12 lat.

Od 2019 roku do celów szczepień wykorzystywana jest szczepionka przeciwko wirusowi HPV typu 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58 Gardasil 9 (szczepionka o najszerszym spektrum działania), która jest wskazana do czynnego

uodparniania osób w wieku od 9 lat przeciw następującym chorobom wywoływanych przez wirusa HPV:

- zmiany przednowotworowe oraz rak szyjki macicy, sromu, pochwy i odbytnicy, wywoływane przez szczepionkowe typy HPV,
- brodawki narządów płciowych (kłykcin kończystych) wywoływane przez określone typy wirusa HPV.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. do programu szczepień ochronnych przeciw wirusowi HPV przystąpiło **2930** dziewcząt zamieszkujących na terenie powiatu tczewskiego.

W 2021 roku programem szczepień ochronnych objęto dziewczęta z rocznika urodzenia 2009.

Szczepienia prowadzone są, tak jak i w roku poprzednim, przy użyciu szczepionki Gardasil 9 w 2-dawkowym schemacie podania (0, 6 - 12 miesięcy) przez niżej wymienione podmioty lecznicze:

- Pelplińskie Centrum Zdrowia Sp.z o.o. - Przychodnia w Pelplinie przy ul. ks. Biskupa Dominika 11
- NZOZ Medica Sp. z o.o. - Przychodnia w Tczewie przy ul. Armii Krajowej 74
- Przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp.k. - Przychodnia w Tczewie przy ul. Jasia i Małgosi 8/4
- NZOZ Hipokrates - Przychodnia w Subkowach przy ul. Wybickiego 17
- NZOZ Pelmed Sp. z o.o. - Przychodnia w Pelplinie przy ul. Wybickiego 14, w Gniewie przy ul. Kopernika 8B i w Morzeszczynie przy ul. Kociewskiej 7
- Medical Medycyna Sp. z o.o. - Ośrodek Zdrowia w Gniewie przy ul. Witosa 10, w Pelplinie przy ul. Dworcowej 7 oraz Centrum Diagnostyczno-Specjalistyczne w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5A
- NZOZ Medyk - Przychodnia w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5

Dziewczęta nienależące do ww. podmiotów leczniczych, a będące mieszkankami powiatu tczewskiego, szczepione są, po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym z wybraną przychodnią/ośrodkiem zdrowia, przez:

- Przychodnie Medical Medycyna Sp. z o.o., tj.:

1. Centrum Diagnostyczno-Specjalistyczne w Tczewie, ul. Wojska Polskiego 5A, tel. 58 5010100 lub 58 5010101
2. Medical Medycyna Ośrodek Zdrowia w Gniewie, ul. Witosa 10, tel. 58 5612120
3. Medical Medycyna Ośrodek Zdrowia w Pelplinie, ul. Dworcowa 7, tel. 58 5364000

- Przychodnię NZOZ „Medyk” Sp. z o.o. w Tczewie, ul. Wojska Polskiego 5, tel. 58 777 65 50.

Celem uzyskania dalszych informacji na temat organizacji i przebiegu szczepień ochronnych należy kontaktować się ze swoją przychodnią lekarską lub z Wydziałem Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON: tel.: 58 7734913, 58 7734916 lub 502678721, e-mail: zdrowie@powiat.tczew.pl.

Program finansowany jest z budżetu Powiatu Tczewskiego, Gminy Miejskiej Tczew, Gminy Tczew, Gminy Pelplin, Gminy Gniew, Gminy Subkowy, Gminy Morzeszczyn (2013-2018) oraz NFZ (2018 r.)

Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV

„Chronię życie przed rakiem”

**Bezpłatne szczepienia
ochronne przeciwko
wirusowi HPV dziewcząt
w wieku 12 lat**

- › w 2019 r. – rocznik urodzenia 2007
- › w 2020 r. – rocznik urodzenia 2008
- › w 2021 r. – rocznik urodzenia 2009
- › w 2022 r. – rocznik urodzenia 2010

*Więcej informacji o programie, w tym o realizatorach szczepień profilaktycznych,
można uzyskać w Wydziale Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON Starostwa
Powiatowego w Tczewie*

adres: 83-110 Tczew, ul. Piaskowa 2
telefon: 58 773 49 16 lub 58 773 49 13
e-mail: zdrowie@powiat.tczew.pl

strona internetowa: www.powiat.tczew.pl/bezplatne-badania-profilaktyczne

Program finansowany z budżetu Powiatu Tczewskiego przy współudziale Gmin

- [Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV -Chronię życie przed rakiem- na lata 2012-2017.pdf](#)
- [Chronię życie przed rakiem.pdf \[Kontynuacja programu\]](#)
- [Apel do rodziców - Gdańsk 2018.pdf](#)
- [Ulotka informacyjna.pdf](#)
- [HPV-Plakat A3.jpg](#)